

คู่มือการปฏิบัติงาน

การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

งานนโยบายและแผน

จัดทำโดย

นายจักรธัญย์ ทองรอด

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

งานนโยบายและแผน สำนักปลัด

องค์การบริหารส่วนตำบลหัวเขา อำเภอเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี

saraban-huakhao@lgo.mail.go.th

คำนำ

คู่มือการปฏิบัติงานการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อประกอบการทำงานของนักวิเคราะห์นโยบายและแผน และบุคคลที่ได้รับมอบหมายในการปฏิบัติงานด้านงานนโยบายและแผน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ปฏิบัติงานเป็นอย่างยิ่ง สร้างความรู้ความเข้าใจ สามารถทำให้ผู้ปฏิบัติงานหลักและผู้ปฏิบัติงานร่วมได้รู้ขั้นตอนการปฏิบัติงาน รวมทั้ง ได้ปรับปรุงขั้นตอนการปฏิบัติงานให้เหมาะสมอยู่ตลอดเวลา และยังสามารถช่วยให้ทราบระยะเวลาที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ การมีคู่มือการปฏิบัติงานยังจะช่วยทำให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถปฏิบัติงานทดแทนกันได้ และยังเป็นประโยชน์ต่อการเผยแพร่ให้บุคคลต่าง ๆ ทราบขั้นตอนการปฏิบัติงานได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น

คู่มือการปฏิบัติงานการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นฉบับนี้ ได้จัดทำและรวบรวมจากความรู้และประสบการณ์ในการทำงานประกอบกับข้อระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการให้มีเนื้อหาสาระที่สำคัญ กระชับ เข้าใจง่าย และเป็นปัจจุบัน หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือการปฏิบัติงานการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อส่วนราชการ ผู้ปฏิบัติงานและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกระดับ ทั้งนี้ หากมีข้อผิดพลาดและข้อเสนอแนะประการใด ขอได้โปรดแจ้งงานนโยบายและแผน สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหัวเขาได้ทราบ เพื่อปรับปรุงแก้ไขในโอกาสต่อไป

นายจักรธัญย์ ทองรอด

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

ผู้จัดทำ

สารบัญ

	หน้า
การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	๑
หลักการและเหตุผล	๑
ลักษณะของแผนพัฒนาท้องถิ่น	๒
วัตถุประสงค์การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	๒
ประโยชน์ของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	๓
กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง	๔
หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	๗
คณะกรรมการที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	๘
ขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	๑๒
การแก้ไขแผนพัฒนาท้องถิ่น	๑๔
การเพิ่มเติมแผนพัฒนาท้องถิ่น	๑๕
การเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่น	๑๖
การเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่น ตามข้อ ๒๒/๒	๑๗
การเขียนแผนพัฒนาท้องถิ่น	๑๘
๑. คำนิยาม	๑๘
๒. ลักษณะสำคัญของแผนพัฒนาท้องถิ่น	๑๘

การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

หลักการและเหตุผล

นับตั้งแต่ได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ หมวด ๑๔ การปกครองท้องถิ่น ที่กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจดูแลและจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน ประกอบกับพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๖ กำหนดอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง โดยการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง ที่กำหนด วิสัยทัศน์ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และกลยุทธ์ โดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด แผนพัฒนาหมู่บ้าน หรือแผนชุมชน อันมีลักษณะเป็นการกำหนดรายละเอียดแผนงาน โครงการพัฒนาที่จัดทำขึ้นสำหรับงบประมาณแต่ละปี ซึ่งมีความต่อเนื่องและเป็นแผนก้าวหน้า

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาเห็นว่า เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพมากขึ้นสามารถนำนโยบายและข้อสั่งการของรัฐบาลและกระทรวงมหาดไทยไปปฏิบัติได้อย่างรวดเร็วมากยิ่งขึ้น และเพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีห้วงระยะเวลาที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด และแผนพัฒนาภาค ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๐ จึงได้ดำเนินการจัดทำระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อแก้ไขเพิ่มเติมปรับปรุงระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ ให้เป็นปัจจุบัน ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้ลงนามในระเบียบดังกล่าว เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๑ และได้ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว เมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๖๑ เล่ม ๑๓๕ ตอน พิเศษ ๒๔๖ ง มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป ซึ่งแผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นเครื่องมือสำคัญในการตรวจสอบการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น สามารถดำเนินงานได้ตามเป้าหมายที่วางไว้

ลักษณะของแผนพัฒนาท้องถิ่น

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ นิยาม “แผนพัฒนาท้องถิ่น” หมายความว่า แผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดวิสัยทัศน์ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และกลยุทธ์ โดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด แผนพัฒนาอำเภอ แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาหมู่บ้าน หรือแผนชุมชน อันมีลักษณะเป็นการกำหนดรายละเอียดแผนงาน โครงการพัฒนาที่จัดทำขึ้นสำหรับปีงบประมาณแต่ละปีซึ่งมีความต่อเนื่องและเป็นแผนก้าวหน้า และให้หมายความรวมถึง การเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่น

ดังนั้น แผนพัฒนาท้องถิ่น จึงมีลักษณะ ดังนี้

๑. เป็นเอกสารที่แสดงความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา
๒. เป็นเอกสารที่แสดงแนวทางการพัฒนาและวัตถุประสงค์ของการพัฒนาที่ชัดเจนและมีลักษณะเฉพาะตัวที่ต้องดำเนินการให้เกิดผล
๓. เป็นเอกสารที่แสดง โครงการ/กิจกรรม การพัฒนาที่ดำเนินการเป็นห้วงระยะเวลา
๔. เป็นเอกสารที่จะแสดงความเชื่อมโยง ระหว่างประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนากับงบประมาณรายจ่ายประจำปี

วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

๑. เพื่อให้การบริหารภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปเพื่อประโยชน์ของประชาชน โดยมีแผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นเครื่องมือช่วยผลักดันและสนับสนุน
๒. เพื่อแสดงความสัมพันธ์ เชื่อมโยงและสอดคล้องกันระหว่างประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาและการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี
๓. เพื่อแสดงแนวทางและทิศทาง รวมทั้ง เพื่อเป็นการประเมินผลการพัฒนาในช่วงเวลาแต่ละปีว่าสามารถตอบสนองต่อยุทธศาสตร์การพัฒนายังมีประสิทธิภาพตามเป้าหมายหรือไม่
๔. เพื่อเป็นการจัดเตรียมแผนงาน โครงการพัฒนาต่าง ๆ ให้อยู่ในลักษณะที่พร้อมจะบรรจุในข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้ทันทีที่รับงบประมาณ

ประโยชน์ของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

๑. การบรรลุจุดมุ่งหมายตามยุทธศาสตร์การพัฒนา พันธกิจ และวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ ซึ่งการบรรลุจุดมุ่งหมาย (Attention of objective) มีความสำคัญอย่างยิ่งในกระบวนการวางแผน เพราะการวางแผนทุกครั้งย่อมต้องมีจุดมุ่งหมายปลายทางที่กำหนดไว้ ถ้าจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้มีความชัดเจน ก็จะช่วยให้การปฏิบัติตามแผนมีทิศทางมุ่งตรงไปสู่จุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างสะดวกและเกิดผลดี

๒. เกิดความประหยัด (Economical operation) การวางแผนเกี่ยวข้องกับการใช้สติปัญญา เพื่อคิดวิธีการให้องค์กรบรรลุถึงประสิทธิภาพ มีการประสานงานและสอดคล้องต่อเนื่องกัน ก่อให้เกิดความเป็นระเบียบและการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

๓. ลดความไม่แน่นอน (Reduction of uncertainty) เนื่องจากการจัดเก็บรายได้ การใช้จ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้นอยู่กับสภาพเศรษฐกิจและสังคมโดยรวม การวางแผนจะช่วยให้เกิดความแน่นอนในการใช้งบประมาณที่ผ่านการวิเคราะห์สภาพพื้นฐานของข้อเท็จจริง

๔. ผู้บริหารท้องถิ่นใช้เป็นเกณฑ์ในการควบคุม (Basic of Control) การดำเนินภารกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลได้ เพราะการวางแผนและการควบคุมเป็นสิ่งที่แยกออกจากกันไม่ได้ ต้องดำเนินการควบคู่กันและพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน การควบคุมจะทำให้การใช้งบประมาณและการดำเนินโครงการสัมพันธ์กัน

๕. ทำให้เกิดการประสานงานที่ดี (Better Coordination) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นช่วยสร้างความมั่นใจในเรื่องความเป็นเอกภาพที่จะบรรลุจุดมุ่งหมายขององค์การบริหารส่วนตำบลในอนาคต ทำให้โครงการต่าง ๆ ที่วางแผนไว้ไปสู่จุดมุ่งหมายเดียวกัน รวมทั้งความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงานของแต่ละฝ่ายด้วย

๖. ส่งเสริมนวัตกรรมและการสร้างสรรค์ (Encourages innovation and Creativity) การวางแผนเป็นพื้นฐานการตัดสินใจและเป็นสิ่งที่ช่วยทำให้เกิดความคิดใหม่ ๆ (นวัตกรรม) และความคิดสร้างสรรค์ เนื่องจากขณะที่มีการวางแผนจะเป็นการระดมความคิดของคณะทำงานทำให้เกิดโครงการใหม่ ๆ ที่นำมาใช้ให้เกิดประโยชน์แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้

๗. พัฒนาแรงจูงใจ (Improves Motivation) เป็นการบ่งชี้ให้เห็นถึงความร่วมแรงร่วมใจในการทำงานของผู้บริหาร และยังเป็นการสร้างแรงจูงใจให้กลุ่มผู้ปฏิบัติงานที่สามารถรับรู้ความคาดหวังของหน่วยงานได้

กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

กฎหมาย/ระเบียบ	รายละเอียด
<p>รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐</p>	<p>มาตรา ๖๕ รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกัน เพื่อให้เกิดพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมาย</p> <p>มาตรา ๗๓ รัฐพึงพัฒนาระบบการบริหารราชการแผ่นดิน ทั้งราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่นและงานของรัฐอย่างอื่น ให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยหน่วยงานของรัฐต้องร่วมมือและช่วยเหลือกันในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดิน การจัดทำบริการสาธารณะ และการใช้จ่ายงบประมาณมีประสิทธิภาพสูงสุดเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน รวมทั้งพัฒนาเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีทัศนคติเป็นผู้ให้บริการประชาชนให้เกิดความสะดวกรวดเร็ว ไม่เลือกปฏิบัติและปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>มาตรา ๒๕๐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจดูแลและจัดทำบริการสาธารณะ และกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ</p> <p>มาตรา ๒๕๐ วรรคสอง การจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะใดที่สมควรให้เป็นหน้าที่และอำนาจ โดยเฉพาะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบ หรือให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการใดให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ ซึ่งต้องสอดคล้องกับรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น</p> <p>มาตรา ๒๕๓ ในการดำเนินงานให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นเปิดเผยข้อมูลและรายงานผลการดำเนินงานให้ประชาชนทราบ ตลอดทั้งมีกลไกให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการกฎหมายบัญญัติ</p>
<p>พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม</p>	<p>มาตรา ๕๓/๑ วรรคสี่ เมื่อประกาศใช้แผนพัฒนาจังหวัดแล้ว การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการดำเนินกิจการของส่วนราชการและหน่วยงานอื่นของรัฐทั้งปวง ที่กระทำในพื้นที่จังหวัด ต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดดังกล่าว</p>

กฎหมาย/ระเบียบ	รายละเอียด
พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม	มาตรา ๖๗/๑ การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน โดยใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล การจัดทำงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การตรวจสอบ การประเมิน-ผลการปฏิบัติงาน และการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ว่าด้วยการนั้น และหลักเกณฑ์และวิธีการ ที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด
พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒	มาตรา ๑๖ ให้เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของประชาชนให้ท้องถิ่นของตนเอง ดังนี้ (๑) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง ฯลฯ
พระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๑	มาตรา ๒๑ สภาองค์กรชุมชนเสนอแนะปัญหาและแนวทางแก้ไข และการพัฒนาต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อนำไปประกอบการพิจารณาในการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/เสนอแนะปัญหาและแนวทางแก้ไขหรือความต้องการของประชาชน อันเกี่ยวกับการบริหารจัดการบริการสาธารณะของหน่วยงานรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดให้มีเวทีการปรึกษาหารือกันของประชาชน เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการให้ความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานของรัฐ หรือเอกชนที่มีผลหรืออาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมหรือทรัพยากรธรรมชาติ สุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน ทั้งนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานของรัฐ ซึ่งเป็นผู้ดำเนินการ หรือเป็นผู้อนุญาตให้ภาคเอกชนดำเนินการ ต้องนำความเห็นดังกล่าวมาประกอบการพิจารณาด้วย
พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม	มาตรา ๖ การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ได้แก่ การบริหารราชการเพื่อบรรลุเป้าหมาย ดังต่อไปนี้ ๑) เกิดประโยชน์สุขของประชาชน ๒) เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ๓) มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ ๔) ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น ๕) มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์ ๖) ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ ๗) มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ

กฎหมาย/ระเบียบ	รายละเอียด
พระราชกฤษฎีกาว่าด้วย การบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๕๑	มาตรา ๑๙ วรรคสาม เมื่อแผนพัฒนาจังหวัดได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีและประกาศใช้แล้ว การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและการดำเนินกิจการของจังหวัดและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดดังกล่าว
ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๓	ข้อ ๒๒ ให้ใช้แผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นแนวทางในการจัดทำงบประมาณ ให้หัวหน้าหน่วยงานจัดทำงบประมาณการรายรับและประมาณการรายจ่าย และให้หัวหน้าหน่วยงานคลังรวบรวมรายการการเงินและสถิติต่าง ๆ ของทุกหน่วยงาน เพื่อใช้ประกอบการคำนวณขอตั้งงบประมาณเสนอต่อเจ้าหน้าที่งบประมาณ
ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับ การฝากเงินการเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม	ข้อ ๘๙ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจใช้เงินสะสมได้ โดยได้รับอนุมัติจากสภาท้องถิ่น ภายใต้เงื่อนไข ดังต่อไปนี้ (๑) ให้กระทำได้เฉพาะกิจการซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเกี่ยวกับด้านการบริการชุมชนและสังคม หรือกิจการที่เป็นการเพิ่มพูนรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือกิจการที่จัดทำเพื่อบำบัดความเดือดร้อนของประชาชน ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือตามที่กฎหมายกำหนด
ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๙	ข้อ ๔ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจตั้งงบประมาณให้เงินอุดหนุนหน่วยงานที่ขอรับเงินอุดหนุนได้ภายใต้หลักเกณฑ์ ดังนี้ (๔) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเห็นสมควรให้เงินอุดหนุนแก่หน่วยงานที่ขอรับเงินอุดหนุน ให้นำโครงการขอรับเงินอุดหนุนของหน่วยงานดังกล่าวบรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น
ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม	ข้อ ๒๕ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นกรอบในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และงบประมาณจากเงินสะสมในช่วงของแผนนั้น รวมทั้งวางแนวทางเพื่อให้มีการปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์ ตามโครงการที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น
ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๐	ข้อ ๑๗ การช่วยเหลือประชาชน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำโครงการแสดงสาระสำคัญของกิจกรรมที่ต้องดำเนินการและบรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น และตั้งจ่ายในข้อบัญญัติหรือเทศบัญญัติ

หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

๑. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว ๖๐๔๖ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๑ เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑
๒. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว ๒๙๓๑ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๓. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว ๖๗๓๒ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการดำเนินการตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหนังสือ
๔. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว ๗๔๖๗ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๓ เรื่อง แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)
๕. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๒๑๒.๑/ว ๗๗๖๗ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๓ เรื่อง แนวทางปฏิบัติรองรับการดำเนินการ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาพื้นที่ในระดับอำเภอและตำบล พ.ศ. ๒๕๖๒ (ฉบับปรับปรุง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔)
๖. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว ๓๘๖๗ ลงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๔ เรื่อง แนวทางการดำเนินการตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๗. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว ๑๒๓๙ ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๘. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว ๖๐๘๖ ลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๕ เรื่อง ชักซ้อมแนวทางปฏิบัติการใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อจัดทำบริการสาธารณะหรือกิจกรรมสาธารณะ

คณะกรรมการที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑

๑. คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น ให้ผู้บริหารท้องถิ่นแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วย

(๑) ผู้บริหารท้องถิ่น	ประธานกรรมการ
(๒) รองนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกคน	กรรมการ
(๓) สมาชิกสภาท้องถิ่นที่สภาท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสามคน	กรรมการ
(๔) ผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสามคน	กรรมการ
(๕) ผู้แทนภาคราชการ และ/หรือรัฐวิสาหกิจ ที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนไม่น้อยกว่าสามคน	กรรมการ
(๖) ผู้แทนประชาคมท้องถิ่นที่ประชาคมท้องถิ่นคัดเลือก จำนวนไม่น้อยกว่าสามคนแต่ไม่เกินหกคน	กรรมการ
(๗) ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	กรรมการและเลขานุการ
(๘) หัวหน้าส่วนการบริหารที่มีหน้าที่จัดทำแผน	ผู้ช่วยเลขานุการ

หมายเหตุ กรรมการตาม (๓) (๔) (๕) และ (๖) ให้มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับการคัดเลือกอีกก็ได้

ให้คณะกรรมการพัฒนาองค์กรการบริหารส่วนตำบลหัวเขา มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- (๑) กำหนดแนวทางการพัฒนาท้องถิ่น โดยพิจารณาจาก
- (ก) อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะอำนาจหน้าที่ที่มีผลกระทบต่อประโยชน์สุขของประชาชน เช่น การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การผังเมือง
- (ข) ภารกิจถ่ายโอนตามกฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ
- (ค) ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ กลุ่มจังหวัด และจังหวัด โดยให้เน้นดำเนินการในยุทธศาสตร์ที่สำคัญและมีผลต่อประชาชนโดยตรง เช่น การแก้ไขปัญหาความยากจน การป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด
- (ง) กรอบนโยบาย ทิศทาง แนวทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด
- (จ) นโยบายของผู้บริหารท้องถิ่นที่แถลงต่อสภาท้องถิ่น
- (ฉ) แผนพัฒนาหมู่บ้านหรือแผนชุมชน

ในการนำประเด็นข้างต้นมาจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นคำนึงถึงสถานะทางการคลังของท้องถิ่น และความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการ มาประกอบการพิจารณาด้วย

(๒) ร่วมจัดทำร่างแผนพัฒนาท้องถิ่น เสนอแนะแนวทางการพัฒนา และการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการจัดทำร่างแผนพัฒนาท้องถิ่น ในการจัดทำร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นให้องค์กรการบริหารส่วนตำบลนำปัญหาความต้องการจากแผนพัฒนาหมู่บ้านหรือแผนชุมชน ที่เกินศักยภาพของหมู่บ้านหรือชุมชน ที่จะดำเนินการเองได้ มาพิจารณาบรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น แต่หากเกินศักยภาพขององค์กรการบริหารส่วนตำบล ให้เสนอปัญหาความต้องการไปยังองค์กรการบริหารส่วนจังหวัด และให้องค์กรการบริหารส่วนจังหวัดนำมาพิจารณาบรรจุไว้ในแผนพัฒนาขององค์กรการบริหารส่วนจังหวัดตามอำนาจหน้าที่

- (๓) พิจารณาร่างแผนพัฒนาท้องถิ่น และร่างแผนการดำเนินงาน
- (๔) ให้ความเห็นชอบร่างข้อกำหนดของขอบข่ายและรายละเอียดของงานและเสนอผู้บริหารท้องถิ่น
- (๕) พิจารณาให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น
- (๖) แต่งตั้งที่ปรึกษา คณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานอื่น เพื่อช่วยปฏิบัติงานตามที่เห็นสมควร
- (๗) ประสานกับประชาคมหมู่บ้านในการรวบรวม วิเคราะห์ปัญหา ความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น และจัดทำเป็นโครงการหรือกิจกรรมเพื่อประกอบในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลด้วย

๒. คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ให้ผู้บริหารท้องถิ่นแต่งตั้งคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วย

(๑) ปลัดองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น	ประธานกรรมการ
(๒) หัวหน้าส่วนการบริหารขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น	กรรมการ
(๓) ผู้แทนประชาคมท้องถิ่นที่ประชาคมท้องถิ่นคัดเลือก จำนวนสามคน	กรรมการ
(๔) หัวหน้าส่วนการบริหารที่มีหน้าที่จัดทำแผน	กรรมการและเลขานุการ
(๕) เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน หรือพนักงานส่วนท้องถิ่นที่ผู้บริหารท้องถิ่นมอบหมาย	ผู้ช่วยเลขานุการ

หมายเหตุ กรรมการตาม (๓) ให้มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปีและอาจได้รับการคัดเลือกอีกก็ได้

คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นมีหน้าที่จัดทำร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาที่คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นกำหนด จัดทำร่างแผนการดำเนินงาน และจัดทำร่างข้อกำหนดขอบข่าย และรายละเอียดของงานที่จะมอบหมายให้หน่วยงานหรือบุคคลภายนอกดำเนินการ เพื่อเสนอคณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลให้พิจารณา

๓. คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ให้ผู้บริหารท้องถิ่นแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วย

- (๑) สมาชิกสภาท้องถิ่นที่สภาท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสามคน
- (๒) ผู้แทนประชาคมท้องถิ่นที่ประชาคมท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสองคน
- (๓) ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสองคน
- (๔) หัวหน้าส่วนการบริหารที่คัดเลือกกันเองจำนวนสองคน
- (๕) ผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสองคน

โดยให้คณะกรรมการเลือกกรรมการหนึ่งคนทำหน้าที่ประธานคณะกรรมการ และกรรมการอีกหนึ่งคนทำหน้าที่เลขานุการของคณะกรรมการ

หมายเหตุ กรรมการตาม (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) ให้มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับการคัดเลือกอีกก็ได้

ให้คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- (๑) กำหนดแนวทาง วิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา
- (๒) ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

(๓) รายงานผลและเสนอความคิดเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ต่อผู้บริหารท้องถิ่นเพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่นและคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น พร้อมทั้งประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบในที่เปิดเผยภายในสิบห้าวัน นับแต่วันรายงานผลและเสนอความคิดเห็นดังกล่าว และต้องปิดประกาศไว้เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวัน โดยอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งภายในเดือนธันวาคมของทุกปี

(๔) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อช่วยปฏิบัติงานตามที่เห็นสมควร

แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

๑. ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตรวจสอบองค์ประกอบของคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ให้เป็นปัจจุบัน

๒. ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตรวจสอบสัดส่วนประชาคมท้องถิ่นให้เป็นปัจจุบัน โดยกระทรวงมหาดไทยได้กำหนดแนวทางจัดการประชาคมท้องถิ่น เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการ ตามแนวทางหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๒/ว ๐๖๐๐ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๙ หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว ๖๒๔๗ ลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ และ หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว ๐๓๕๗ ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๑ เพื่อให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สร้างกระบวนการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ในท้องถิ่นในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

ทั้งนี้ กระทรวงมหาดไทยจึงขอยกเลิกแนวทางการจัดประชาคมท้องถิ่นตามหนังสือที่เกี่ยวข้อง และ กำหนดแนวทางในส่วนของรูปแบบการประชุมประชาคมท้องถิ่นเพื่อให้ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นและการเพิ่มเติมแผนพัฒนาท้องถิ่น ดังนี้

การประชุมประชาคมท้องถิ่น

หมายถึง การที่บุคคลที่อยู่ในท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้มาประชุมกันเพื่อร่วมคิดร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ ร่วมตรวจสอบ ร่วมรับประโยชน์ ร่วมแก้ปัญหา ปรีกษาหารือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อแก้ปัญหา สำหรับการพัฒนาท้องถิ่นตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ ในการจัดประชุมประชาคมท้องถิ่น ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดประชุมประชาคมระดับภาพรวม ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลใช้การประชุมระดับตำบล ในการจัดประชุมประชาคมท้องถิ่นให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดวัน เวลา และ สถานที่ โดยคำนึงถึงความสะดวกของผู้เข้าร่วมประชุมและทำการแจ้ง/ประชาสัมพันธ์ ให้ผู้เข้าร่วมประชุมทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๓ วัน และให้ทำการปิดประกาศไว้ในที่เปิดเผย

รูปแบบการจัดประชาคมท้องถิ่น

เพื่อเป็นการสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนใน การจัดทำ/ทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่น หรือการเพิ่มเติมแผนพัฒนาท้องถิ่น ให้ผู้บริหารท้องถิ่นกำหนดรูปแบบการประชาคมท้องถิ่น และประกาศให้มีการประชุมประชาคมท้องถิ่น ดังนี้

รายการ	จำนวน
(๑) สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	ทุกคน
(๒) ผู้ใหญ่บ้าน / หัวหน้าสถานีอนามัย / ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล / ผู้อำนวยการโรงพยาบาล / ผู้อำนวยการโรงเรียนของรัฐหรือเอกชน หรือ หัวหน้าหน่วยงานการศึกษาอื่น ๆ ที่มีหน่วยงานตั้งอยู่ในพื้นที่	๕ - ๑๐ คน
(๓) หัวหน้าส่วน หรือตัวแทนราชการ / รัฐวิสาหกิจ ที่มีหน่วยงานตั้งอยู่ในพื้นที่	๓ - ๕ คน
(๔) คัดเลือกจากอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) / สมาชิกอาสาป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) / คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน / กลุ่มอาชีพต่าง ๆ ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล	๑๐ - ๑๕ คน

หมายเหตุ

๑. ผู้เข้าร่วมประชุมประชาคมท้องถิ่นมีทะเบียนบ้านหรืออาศัยอยู่ในหมู่บ้าน ชุมชนนั้น ไม่ได้ถูกจัดตั้งเป็นกลุ่มสัดส่วนประชาคมท้องถิ่น ก็สามารถเข้าร่วมประชุมประชาคมท้องถิ่นได้ และสามารถเสนอ แสดงความคิดเห็น มีส่วนร่วมในกระบวนการต่าง ๆ ได้ ทุกกรณีที่ประชาคมท้องถิ่นประชุมประชาคมท้องถิ่น เพื่อพัฒนาท้องถิ่น

๒. สัดส่วนประชาคมท้องถิ่นสามารถปรับจำนวนเพิ่มมากขึ้นได้ตามความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความเห็นสมควร

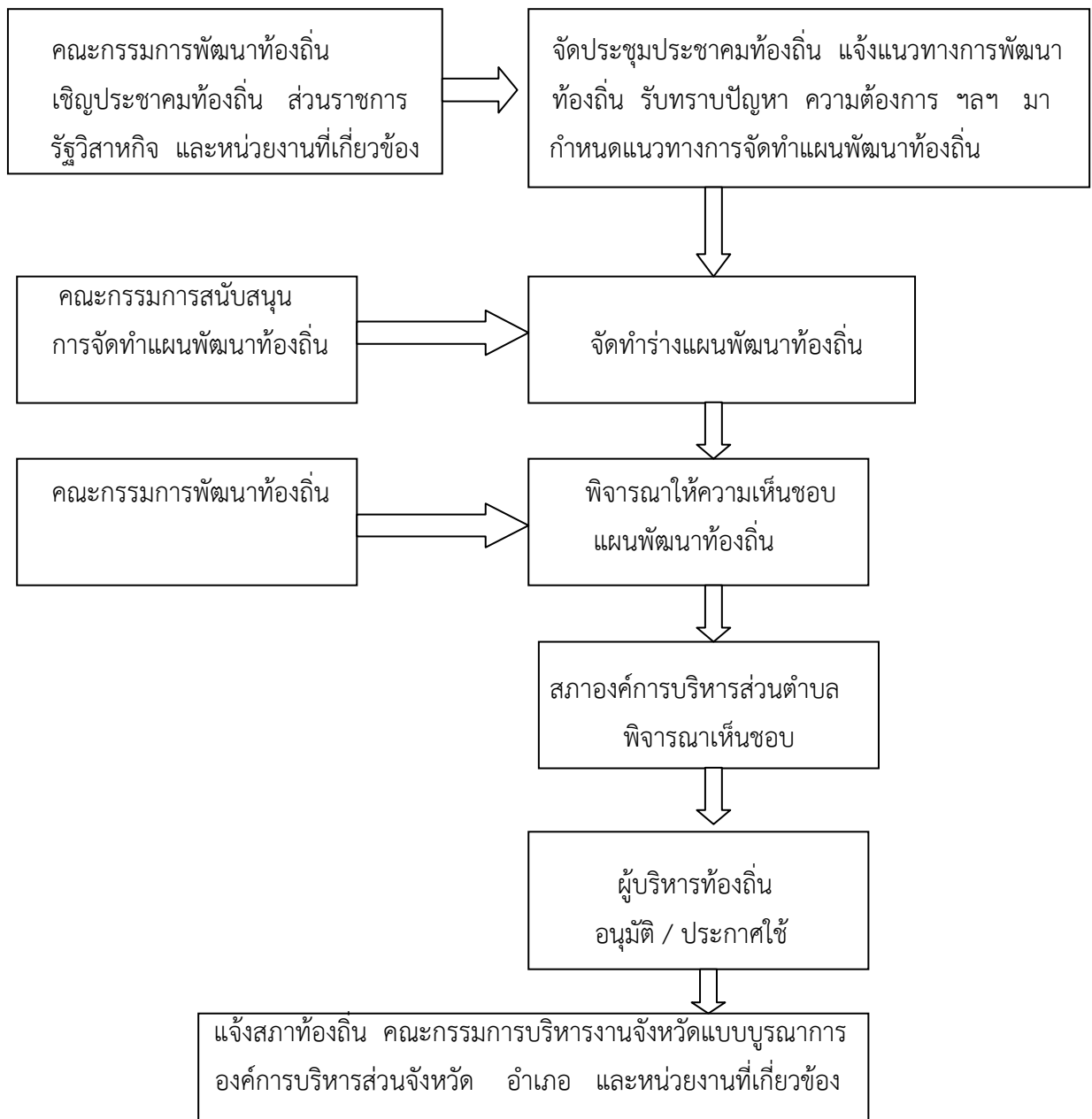
๓. ให้ผู้บริหารท้องถิ่นประกาศให้มีสัดส่วนประชาคมท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และในการประชุมประชาคมท้องถิ่น ต้องมีจำนวนผู้เข้าร่วมประชาคมท้องถิ่นไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสัดส่วนประชาคมท้องถิ่นทั้งหมด ทั้งนี้ ให้นับรวมถึงจำนวนผู้ที่มาเข้าร่วมประชาคมท้องถิ่นทั้งหมด

๔. หากในการจัดประชุมประชาคมท้องถิ่นไม่เป็นไป ตามข้อ ๓. ให้ผู้บริหารท้องถิ่นกำหนดรูปแบบการประชุมประชาคมท้องถิ่นตามจำนวนที่มีจริงและเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และจัดให้มีการจัดประชุมประชาคมในครั้งถัดไป เมื่อประชุมเสร็จสิ้นให้แจ้งผลการประชุมให้ประชาชนในท้องถิ่นได้ทราบมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ และรายงานผลการประชุมให้ผู้กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบด้วย

การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ให้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

- ๑. คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นจัดประชุมประชาคมท้องถิ่น ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง เพื่อ
แจ้งแนวทางการพัฒนาท้องถิ่น รับทราบปัญหา ความต้องการ ประเด็นการพัฒนา และประเด็นที่เกี่ยวข้อง
ตลอดจนความช่วยเหลือทางวิชาการ และแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ เพื่อนำมากำหนดแนวทาง
การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยนำข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาจากหน่วยงานต่าง ๆ และข้อมูลในแผนพัฒนา-
หมู่บ้านหรือแผนชุมชนมาพิจารณาประกอบการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น
- ๒. คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น รวบรวมแนวทางและข้อมูลนำมาวิเคราะห์ เพื่อ
จัดทำร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นแล้วเสนอคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น
- ๓. คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นพิจารณาร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นเพื่อเสนอผู้บริหารท้องถิ่น
- ๔. ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อให้ความเห็นชอบ
- ๕. ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นและประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่น

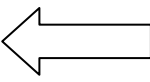
สรุปขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น
จัดประชุมประชาคมท้องถิ่น
(ภายในเดือน มีนาคม ๒๕๖๕)

คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น
รวบรวมแนวทางและข้อมูล
(ภายในเดือน กรกฎาคม ๒๕๖๕)

ข้อมูลปฐมภูมิ/ข้อมูลทรัพยากร
แผนพัฒนาท้องถิ่น

คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นพิจารณาร่าง
แผนพัฒนาท้องถิ่นเพื่อเสนอผู้บริหารท้องถิ่น
(ภายในเดือน สิงหาคม ๒๕๖๕)

ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอร่างแผนพัฒนาท้องถิ่น
ต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อให้
ความเห็นชอบ (ภายในเดือน สิงหาคม ๒๕๖๕)

ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติ
ร่างแผนพัฒนาท้องถิ่น
(เดือนกันยายน - ตุลาคม ๒๕๖๕)

ผู้บริหารท้องถิ่น
ประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่น
(เดือนกันยายน - ตุลาคม ๒๕๖๕)

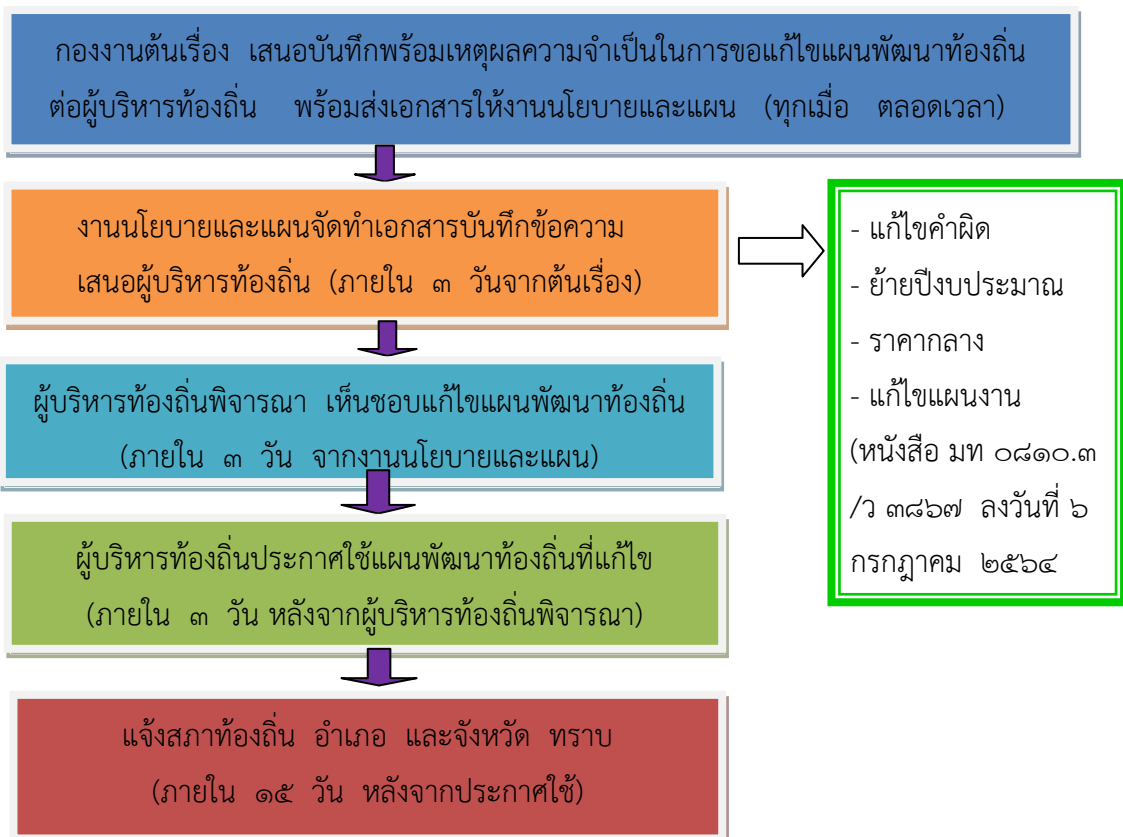

การนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติ

เพื่อให้แผนพัฒนาท้องถิ่นนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นกรอบในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และงบประมาณจากเงินสะสม โดยนำโครงการในแผนพัฒนาท้องถิ่นไปจัดทำงบประมาณตามที่กำหนดไว้ เช่น การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ให้มาโครงการพัฒนาในแผนพัฒนาท้องถิ่น ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ไปใช้ กรณีที่จะนำโครงการพัฒนาที่อยู่ในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ ๒๕๖๘ ๒๕๖๙ และ ๒๕๗๐ ไปดำเนินการในปี ๒๕๖๖ จะต้องเข้าสู่ขั้นตอนของการแก้ไข เพิ่มเติม หรือเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่น ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และแก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑

การแก้ไขแผนพัฒนาท้องถิ่น

กรณีที่แผนพัฒนาท้องถิ่นที่ได้ประกาศใช้แล้วเกิดมีข้อผิดพลาด และพิจารณาแล้วเป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๒๑ การแก้ไขแผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นอำนาจของผู้บริหารท้องถิ่น เมื่อผู้บริหารท้องถิ่นเห็นชอบแผนพัฒนาท้องถิ่นที่แก้ไขแล้ว ให้ปิดประกาศให้ประชาชนทราบโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่าสามสิบวันนับแต่วันที่ผู้บริหารท้องถิ่นเห็นชอบ พร้อมทั้งแจ้งสภาท้องถิ่น อำเภอและจังหวัดทราบด้วย ซึ่ง “การแก้ไข” หมายความว่า การแก้ไขข้อผิดพลาดในแผนพัฒนาท้องถิ่น หรือแผนการดำเนินงานให้ถูกต้อง โดยไม่ทำให้วัตถุประสงค์และสาระสำคัญเดิมเปลี่ยนแปลงไป มีขั้นตอนกระบวนการในการแก้ไขแผนพัฒนาท้องถิ่น ดังนี้

การเพิ่มเติมแผนพัฒนาท้องถิ่น

“การเพิ่มเติม” หมายความว่า การเพิ่มโครงการ ภารกิจ กล่าวคือ ไม่มีโครงการ ภารกิจ ในแผนพัฒนาท้องถิ่นที่จะดำเนินการ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเห็นว่าเป็นอำนาจหน้าที่ เพื่อประโยชน์ของประชาชนที่สำคัญมีงบประมาณจะดำเนินการ ให้เพิ่มเติมแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งการเพิ่มเติมแผนพัฒนาท้องถิ่น จะต้องดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ หมวด ๔ ข้อ ๒๒ ดังนี้

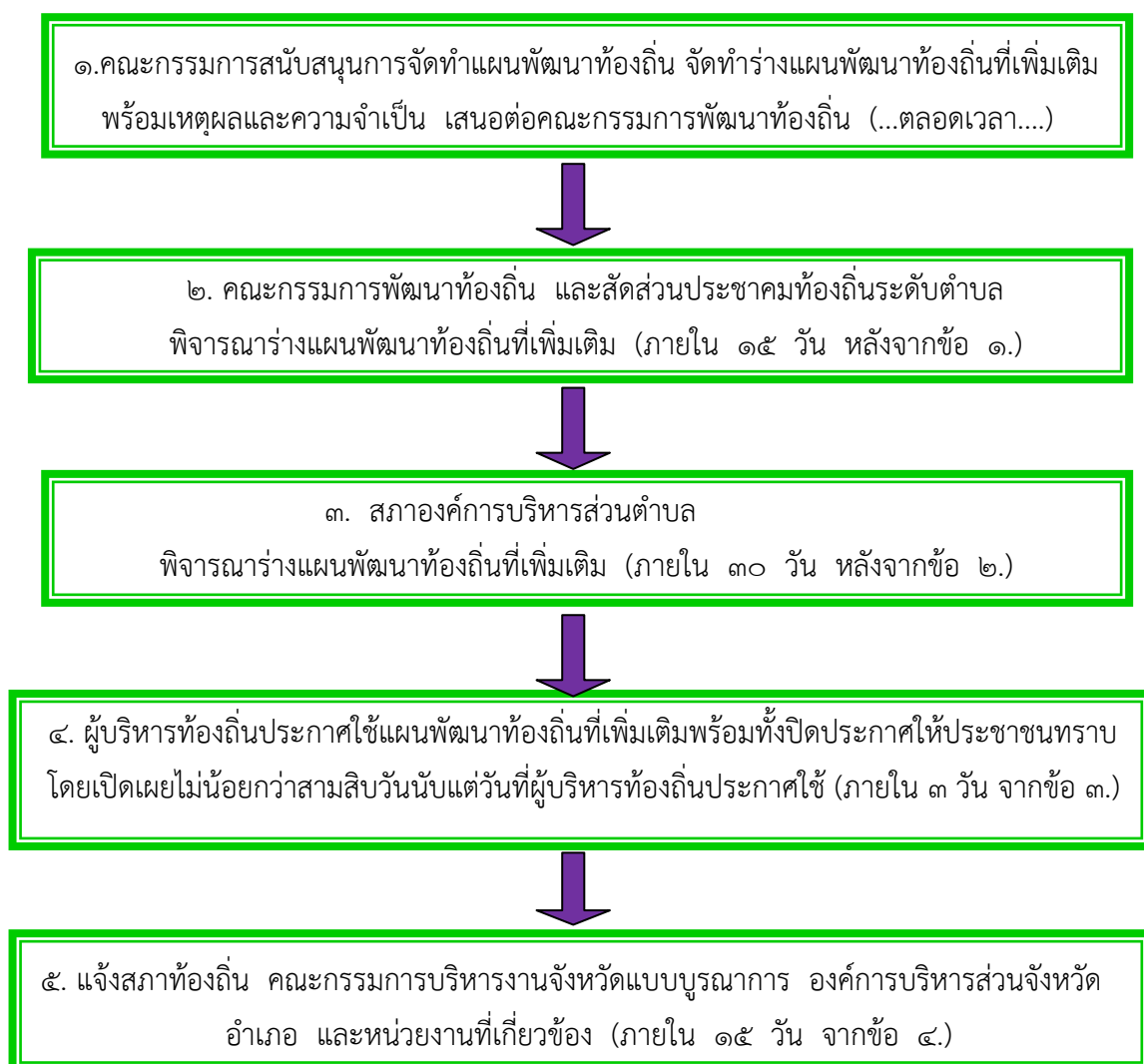
(๑) คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นจัดทำร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เพิ่มเติม พร้อมเหตุผลและความจำเป็นเสนอคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

(๒) คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นและประชาคมท้องถิ่นพิจารณาร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เพิ่มเติม

(๓) ผู้บริหารท้องถิ่นส่งร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เพิ่มเติมให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณา ตามมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๔๗

เมื่อแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เพิ่มเติมได้รับความเห็นชอบแล้ว ให้ส่งแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เพิ่มเติมให้ผู้บริหารท้องถิ่นประกาศใช้ พร้อมทั้งปิดประกาศให้ประชาชนทราบโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่าสามสิบวันนับแต่วันที่ผู้บริหารท้องถิ่นประกาศใช้

แผนผังขั้นตอนการเพิ่มเติมแผนพัฒนาท้องถิ่น

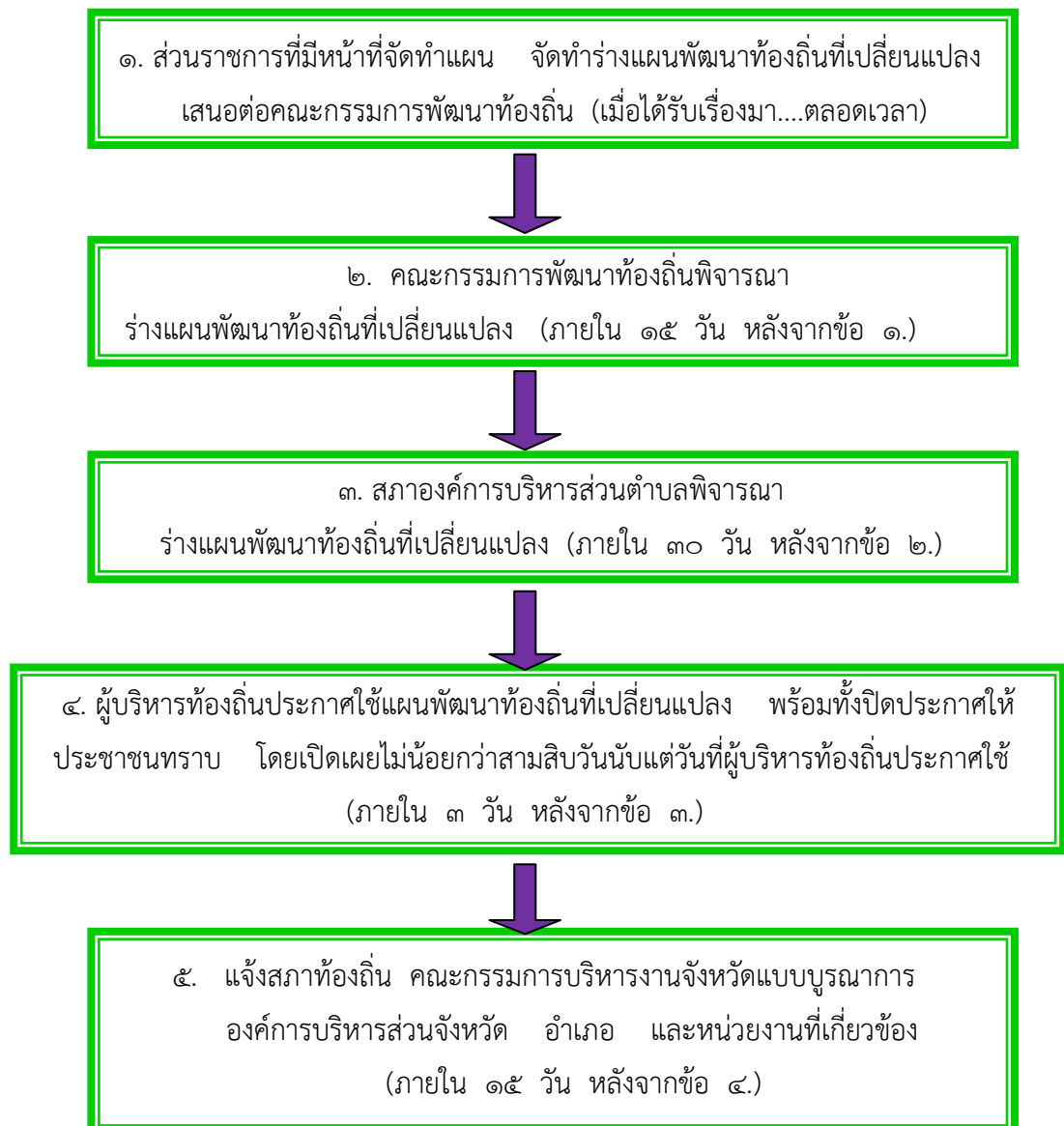

การเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่น

“การเปลี่ยนแปลง” หมายความว่า การทำให้คุณลักษณะ ปริมาณ คุณภาพ ของโครงการพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม หรือเปลี่ยนแปลงการดำเนินการโดยทำให้วัตถุประสงค์เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ซึ่งการเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่น จะต้องดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ หมวด ๔ ข้อ ๒๒/๑ เพื่อประโยชน์ของประชาชน การเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่น ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น และส่งร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เปลี่ยนแปลงให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณา ตามมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๔๗

เมื่อแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เปลี่ยนแปลงได้รับความเห็นชอบแล้ว ให้ส่งแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เปลี่ยนแปลงให้ผู้บริหารท้องถิ่นประกาศใช้ พร้อมทั้งปิดประกาศให้ประชาชนทราบโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่าสามสิบวันนับแต่วันที่ผู้บริหารท้องถิ่นประกาศใช้

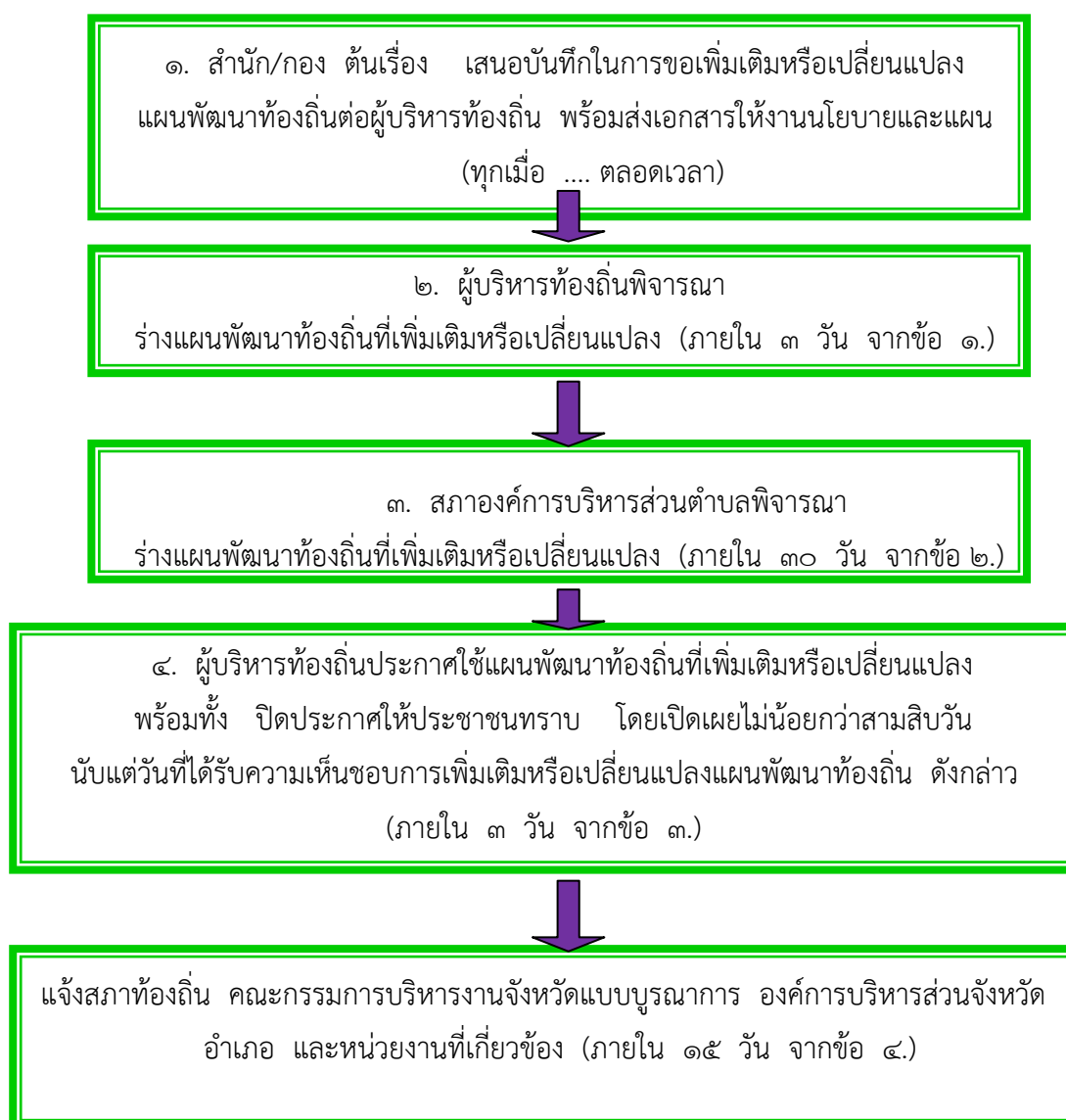
แผนผังขั้นตอนการเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่น

การเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่น อำนาจผู้บริหารท้องถิ่น ตามข้อ ๒๒/๒

ข้อ ๒๒/๒ ในกรณีการเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เกี่ยวกับโครงการพระราชดำริ งานพระราชพิธี รัฐพิธี นโยบายรัฐบาล และนโยบายกระทรวงมหาดไทยให้เป็นอำนาจของผู้บริหารท้องถิ่น สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลให้ส่งร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เพิ่มเติมและเปลี่ยนแปลงให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาตามมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และเมื่อแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงได้รับความเห็นชอบแล้ว ให้ปิดประกาศให้ประชาชนทราบ โดยเปิดเผยไม่น้อยกว่าสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับความเห็นชอบการเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่น ดังกล่าว

แผนผังขั้นตอนการเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่น (อำนาจผู้บริหารท้องถิ่น ตามข้อ ๒๒/๒)

การเขียนแผนพัฒนาท้องถิ่น

๑. คำนิยาม

“แผนพัฒนาท้องถิ่น” หมายความว่า แผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่กำหนดวิสัยทัศน์ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และกลยุทธ์ โดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด แผนพัฒนาอำเภอ แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาหมู่บ้านหรือแผนชุมชน อันมีลักษณะเป็นการกำหนดรายละเอียดแผนงาน โครงการพัฒนาที่จัดทำขึ้นสำหรับปีงบประมาณแต่ละปี ซึ่งมีความต่อเนื่องและเป็นแผนก้าวหน้า และให้ความหมายรวมถึงการเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่น

“โครงการพัฒนา” หมายความว่า โครงการที่ดำเนินการจัดทำบริการสาธารณะ และกิจกรรมสาธารณะ เพื่อให้การพัฒนาบรรลุตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้

“การแก้ไข” หมายความว่า การแก้ไขข้อผิดพลาดในแผนพัฒนาท้องถิ่น หรือแผนการดำเนินงานให้ถูกต้อง โดยไม่ทำให้วัตถุประสงค์และสาระสำคัญเดิมเปลี่ยนแปลงไป

“การเพิ่มเติม” หมายความว่า การเพิ่มโครงการ ครุภัณฑ์ กล่าวคือ ไม่มีโครงการ ครุภัณฑ์ในแผนพัฒนาท้องถิ่นที่จะดำเนินการ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเห็นว่าเป็นอำนาจหน้าที่ เพื่อประโยชน์ของประชาชน ที่สำคัญมีงบประมาณจะดำเนินการ ให้เพิ่มเติมแผนพัฒนาท้องถิ่น

“การเปลี่ยนแปลง” หมายความว่า การทำให้คุณลักษณะ ปริมาณ คุณภาพของโครงการพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม หรือเปลี่ยนแปลงการดำเนินการโดยทำให้วัตถุประสงค์เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม

๒. ลักษณะสำคัญของแผนพัฒนาท้องถิ่น

ประกอบด้วย

- ๑) โครงการ
- ๒) วัตถุประสงค์
- ๓) เป้าหมาย
- ๔) งบประมาณ
- ๕) ตัวชี้วัด (KPI)
- ๖) ผลที่คาดว่าจะได้รับ
- ๗) หน่วยงานรับผิดชอบหลัก

๑) **โครงการ** หมายถึง กระบวนการทำงานจะต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยการจัดทำโครงการในแผนพัฒนาท้องถิ่นจะต้องมีวัตถุประสงค์สอดคล้องยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และดำเนินการเพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ชื่อโครงการมีความชัดเจนมุ่งไปเรื่องใดเรื่องหนึ่ง อ่านแล้วเข้าใจว่าจะพัฒนาอะไร เช่น

✦โครงการก่อสร้างถนน ค.ส.ล. ....

✦โครงการแข่งขันกีฬา.....

๒) **วัตถุประสงค์** หมายถึง เป้าหมายหรือผลที่ต้องการให้บรรลุโครงการ ต้องกำหนดวัตถุประสงค์สอดคล้องกับความเป็นมาของโครงการ หลักการและเหตุผลมีความเป็นไปได้ชัดเจน มีลักษณะเฉพาะเจาะจง

วัตถุประสงค์ ให้เขียนคำว่า “เพื่อ” ขึ้นก่อนเสมอ เช่น

✦โครงการก่อสร้างถนน ค.ส.ล. หมู่ที่ ๒ สายสะพานปูน-สนามแข่งรถ

วัตถุประสงค์ : เพื่อให้ประชาชนมีความสะดวกสบายและมีความปลอดภัยในการคมนาคมขนส่ง

✦โครงการตามแนวพระราชดำริหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง

วัตถุประสงค์ : เพื่อให้ประชาชนนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

๓) **เป้าหมาย** (ผลผลิตของโครงการ) หมายถึง สภาพที่อยากให้เกิดขึ้นในอนาคต เป็นทิศทางที่ต้องไปให้ถึง เป้าหมายชัดเจน สามารถระบุกลุ่มเป้าหมายคืออะไร มีผลผลิตอย่างไร และระยะเวลาดำเนินงาน

เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) มีความชัดเจนนำไปสู่การตั้งงบประมาณได้อย่างถูกต้อง

✦โครงการก่อสร้างถนน ค.ส.ล. หมู่ที่ ๒ สายสะพานปูน-สนามแข่งรถ

เป้าหมาย : ขนาดกว้าง ๔.๐๐ เมตร ยาว ๑๕๖ เมตร หนา ๐.๑๕ เมตร หรือมีพื้นที่รวมกันไม่น้อยกว่า ๖๒๔ ตารางเมตร (ตามที่แบบกำหนด)

✦โครงการตามแนวพระราชดำริหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง

เป้าหมาย : จัดอบรมและสาธิตการทำเกษตรอินทรีย์และการเรียนรู้ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้กับประชาชน จำนวน ๑๐๐ คน

๔) **งบประมาณ** หมายถึง แผนที่แสดงออกในรูปตัวเงิน ที่มีความสอดคล้องกับผลผลิตของโครงการ โดยงบประมาณโครงการพัฒนาจะต้องคำนึงถึงหลักสำคัญ ๕ ประการ ในการจัดทำโครงการ ได้แก่

๑. ความประหยัด (Economy)
๒. ความมีประสิทธิภาพ (Efficiency)
๓. ความมีประสิทธิภาพ (Effectiveness)
๔. ความยุติธรรม (Equity)
๕. ความโปร่งใส (Transparency)

✦งบประมาณต้องมีความสอดคล้องกับเป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ)

✦การประมาณการราคาเพื่อการพัฒนาต้องให้สอดคล้องกับโครงการตามหลักวิชาการ หลักของราคากลาง ราคากลางท้องถิ่น มีความโปร่งใสในการกำหนดราคาและตรวจสอบได้ในเชิงประจักษ์ ในการนำไปตั้งงบประมาณรายจ่าย เงินสะสม หรือรายจ่ายพัฒนาที่ปรากฏในรูปแบบอื่น ๆ

๕) **ตัวชี้วัด** (Key Performance Indicator : KPI) หมายถึง การกำหนดดัชนีชี้วัดความสำเร็จของงาน ที่มีการกำหนดดัชนีชี้วัดผลงานที่สามารถวัดได้ (measurable) ใช้บอกประสิทธิผล (effectiveness) ใช้บอกประสิทธิภาพ (efficiency) ได้ เช่น จำนวนร้อยละ , อัตราส่วน , ระยะทาง เป็นต้น

การกำหนดตัวชี้วัด (KPI) ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และผลที่คาดว่าจะได้รับ

✦โครงการก่อสร้างถนน ค.ส.ล. หมู่ที่ ๒ สายสะพานปูน-สนามแข่งรถ

ตัวชี้วัด : ถนนได้รับการก่อสร้าง จำนวน ๑ สาย

✦โครงการตามแนวพระราชดำริหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัด : ร้อยละ ๘๐ ของกลุ่มเป้าหมายมีความเข้าใจปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและมีทักษะการดำเนินชีวิตแบบพอเพียง

๖) **ผลที่คาดว่าจะได้รับ** หมายถึง ผลที่ได้รับเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้จริงจากการดำเนินการตามโครงการพัฒนา ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ การได้ผลหรือผลที่เกิดขึ้นจะต้องเท่ากับวัตถุประสงค์หรือมากกว่าวัตถุประสงค์ ซึ่งการเขียนวัตถุประสงค์ ควรคำนึงถึง

๑. มีความเป็นไปได้และมีความเฉพาะเจาะจงในการดำเนินงานตามโครงการ
๒. วัดและประเมินผลระดับของความสำเร็จได้
๓. ระบุสิ่งที่ต้องการดำเนินงานอย่างชัดเจนและเฉพาะเจาะจงมากที่สุดและสามารถปฏิบัติได้
๔. เป็นเหตุเป็นผลสอดคล้องกับความเป็นจริง
๕. ส่งผลต่อการบ่งบอกเวลาได้

ผลที่คาดว่าจะได้รับ ต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

✦โครงการก่อสร้างถนน ค.ส.ล. หมู่ที่ ๒ สายสะพานปูน-สนามแข่งรถ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ : ประชาชนมีการคมนาคมขนส่งที่ดีได้มาตรฐาน

✦โครงการตามแนวพระราชดำริหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง

ผลที่คาดว่าจะได้รับ : ประชาชนสามารถนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

๗) **หน่วยงานที่รับผิดชอบ** หมายถึง หน่วยงานที่มีอำนาจอนุมัติโครงการและรับผิดชอบโครงการ

ชื่อโครงการมีความชัดเจนมุ่งไปเรื่องใดเรื่องหนึ่ง อ่านแล้วเข้าใจว่าจะพัฒนาอะไร เช่น

✦โครงการก่อสร้างถนน ค.ส.ล. หมู่ที่ ๒ สายสะพานปูน-สนามแข่งรถ

หน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก : กองช่าง

✦โครงการตามแนวพระราชดำริหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง

หน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก : สำนักปลัด